

STANOVISKO REPUBLIKOVEJ ÚNIE ZAMESTNÁVATEĽOV

Návrh zákona o národnej infraštruktúre pre priestorové informácie

<https://www.slov-lex.sk/elegislativa/legislativne-procesy/SK/LP/2025/689>

Materiál v pripomienkovom konaní do 30.12.2025

Stručný popis podstaty materiálu najmä jeho relevancie z pohľadu RÚZ

Materiál predkladá do medzirezortného pripomienkového konania Ministerstvo životného prostredia SR na základe Plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky.

Cieľom a obsahom materiálu je najmä:

Návrh zákona posilňuje prepojenie požiadaviek vyplývajúcich zo smernice Európskeho parlamentu a Rady 2007/2/ES zo 14. marca 2007, ktorou sa zriaďuje Infraštruktúra pre priestorové informácie v Európskom spoločenstve (Inspire) v platnom znení (ďalej len „smernica 2007/2/ES“), smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1024 z 20. júna 2019 o otvorených dátach a opakovanom použití informácií verejného sektora a vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) 2023/138 z 21. decembra 2022, ktorým sa stanovuje zoznam konkrétnych súborov údajov s vysokou hodnotou a podmienky ich uverejňovania a opakovaného použitia v oblasti podpory správy metaúdajov pre otvorené súbory priestorových údajov a údaje s vysokou hodnotou v Slovenskej republike.

Návrh zákona obsahuje aj úpravy vychádzajúce z potrieb a skúseností doterajšej aplikačnej praxe, ktoré sprehľadňujú jednotlivé oblasti, aktualizujú pojmy, upresňujú okruh dotknutých subjektov, upravujú účel Registra priestorových informácií a Národného geoportálu a v neposlednom rade upravujú kontrolu uplatňovania zákona.

Návrh zákona má nadobudnúť účinnosť 01.06.2026

Postoj RÚZ k materiálu

Primárnym cieľom návrhu zákona je transpozícia ustanovení európskej legislatívy. RÚZ k návrhu predkladá nižšie uvedené pripomienky s cieľom spresniť znenie zákona.

Pripomienky RÚZ k predkladanému materiálu

1. Zásadná pripomienka k § 3 ods. 2 písm. c)

Znenie § 3 ods. 2 písm. c) navrhujeme nahradiť nasledovným znením: „fyzická osoba – podnikateľ alebo právnická osoba, ktorá v zmysle zmluvy uzatvorenej na základe zákazky zadanej povinnými osobami podľa písmen a) a b) ako verejnými obstarávateľmi podľa osobitného predpisu vykonáva pre tieto osoby zber, tvorbu, spracovanie, analýzu, správu alebo uchovávanie priestorových údajov alebo metaúdajov v oblasti verejných úloh“.

Poznámka pod čiarou k odkazu x znie:

„x) Zákon č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov“.

V súvislosti s daným návrhom navrhujeme primerane upraviť aj znenie osobitnej časti dôvodovej správy k § 3.

Odôvodnenie:

Pôvodne navrhované znenie § 3 ods. 2 písm. c) návrhu zákona umožňuje výklad, podľa ktorého by sa povinnou osobou mohla stať v zásade akákoľvek fyzická alebo právnická osoba, ktorá má uzatvorenú zmluvu s orgánom verejnej správy, bez ohľadu na predmet tejto zmluvy. Takýto výklad je v rozpore s vecným zameraním zákona, so zásadou právnej istoty a s princípom proporcionality, najmä vzhľadom na rozsah povinností a sankčný mechanizmus ustanovený v návrhu zákona.

Pôvodne navrhované znenie považujeme za v rozpore so Smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2007/2/ES, ktorou sa zriaďuje Infraštruktúra pre priestorové informácie v Európskom spoločenstve (ďalej len „smernica

INSPIRE“) nakoľko smernica INSPIRE žiadnym spôsobom neukladá fyzickým osobám – podnikateľom alebo právnickým osobám žiadne priame povinnosti. Zo znenia Smernice INSPIRE teda implicitne vyplýva, že uvedené osoby budú povinné plniť povinnosti vyplývajúce zo smernice INSPIRE resp. z vnútroštátnej legislatívy, ktorou sa daná smernica transponuje, ale len za predpokladu, že sa k daným povinnostiam dobrovoľne zaviažu.

Doplnenie väzby na zákazku zadávanú povinnými osobami ako verejnými obstarávateľmi podľa zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní zabezpečuje, že povinnosti podľa návrhu zákona sa budú vzťahovať len na subjekty, ktoré vykonávajú relevantné činnosti v oblasti priestorových údajov na základe formalizovaného verejnoprávneho zmluvného vzťahu, a nie na všetkých zmluvných partnerov verejnej správy bez ohľadu na povahu ich činnosti.

Navrhované spresnenie preto nepredstavuje oslabenie implementácie smernice INSPIRE, ale naopak zabezpečuje jej správnu, primeranú a právne istú transpozíciu, zabráňuje neodôvodnenému rozšíreniu okruhu povinných osôb nad rámec práva Európskej únie (gold-plating) a zachováva funkčnosť národnej infraštruktúry pre priestorové informácie v súlade s jej účelom.

2. Zásadná pripomienka k § 13 ods. 7

Slovo: „uložiť“ navrhujeme nahradiť slovami: „môže uložiť“.

Odôvodnenie:

Smernica INSPIRE neupravuje sankčný mechanizmus ani povinnosť automatického ukladania sankcií. Povinnosť správneho orgánu automaticky uložiť pokutu bez možnosti individuálneho posúdenia okolností konkrétneho prípadu, považujeme za neprimerané, v rozpore s princípom proporcionality a so základnými zásadami správneho trestania. Nami navrhovanou zmenou sa zachová sankčný charakter ustanovenia, zároveň sa však umožní správne orgánu primerane zohľadniť závažnosť porušenia, mieru zavinenia a okolnosti prípadu, čo je v súlade s požiadavkami primeranosti sankcií a s vnútroštátnou správnoprávnou praxou. Navrhovaná úprava preto neoslabuje vymáhateľnosť zákona, ale zabezpečuje jeho primerané a spravodlivé uplatňovanie.

3. Zásadná pripomienka k doložke vybraných vplyvov a vypracovaniu analýza vplyvov na podnikateľské prostredie

Žiadame predkladateľa o vypracovanie analýzy vplyvov na podnikateľské prostredie nakoľko v bode 9 vyznačil negatívne vplyvy návrhu zákona na podnikateľské prostredie (vrátane vplyvov na MSP).

Odôvodnenie:

V zmysle bodu 4.5 jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov je predkladateľ povinný vypracovať analýzu vplyvov na podnikateľské prostredie vždy, ak v doložke identifikuje pozitívne alebo negatívne vplyvy v tejto oblasti. V tejto súvislosti si dovoľujeme zároveň predkladateľa upozorniť na fakt, že jednotná metodika na posudzovanie vybraných vplyvov v bode 4.5 nerozlišuje prahovú hodnotu miery významnosti dopadov, v prípade prekročenia ktorej by bolo potrebné vypracovať príslušnú analýzu vplyvov, ale predkladateľ ju je povinný vypracovať vždy keď tieto vplyvy je možné predpokladať, a teda vzhľadom na uvedené je predkladateľ povinný vypracovať Analýzu vplyvov na podnikateľské prostredie, keďže identifikované regulačné požiadavky nepochybne zakladajú vplyvy na súkromný sektor, ktoré musia byť podľa metodiky riadne posúdené a zdôvodnené.

Zdroj:

<https://www.slov-lex.sk/elegislativa/legislativne-procesy/SK/LP/2025/689>